

รับที่ 807
วันที่ 23 มี.ค. 61
เวลา 10.35 น.

วันที่ 1924
วันที่ 16 มี.ค. 2561
เวลา 17.13.16

มหาวิทยาลัยมหิดล
เลขรับ 5759
วันที่ 15 มี.ค. 2561
เวลา 13.49

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/๖๐๕

กองวิเทศสัมพันธ์
เลขรับที่ 0481
วันที่ 15 มี.ค. 2561
เวลา 15.44 น.

มีนาคม ๒๕๖๑

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ 3
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

ทราบและดำเนินการได้

(Signature)

26 มี.ค. 2561

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๑/๖๑ หัวข้อ ๑-๕ มีนาคม ๒๕๖๑

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๑/๖๑ หัวข้อ ๑-๕ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง "สถานการณ์ความมั่นคงที่น่าจับตามองในปี ๒๕๖๐" รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๑. จากการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงในรอบปี ๒๕๖๐ สามารถสรุปสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพความมั่นคงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค จนถึงประเทศไทย โดยให้น้ำหนักกับประเด็นที่หน่วยงานด้านความมั่นคงควรพิจารณาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เรียงลำดับจากมากไปน้อยทั้งสิ้น ๔ สถานการณ์

๒. สาระสำคัญของสถานการณ์ที่ควรจับตามอง ๔ สถานการณ์ ได้แก่ ๑) การก่อการร้าย : ภัยคุกคามประชาคมโลก ซึ่งไทยอยู่ในลำดับที่ ๑๖ ของโลก และเป็นลำดับที่ ๒ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถือเป็นสัญญาณที่บ่งชี้ว่าอาเซียนเข้าใกล้อันตรายจากการก่อการร้ายมากขึ้น ๒) สถานการณ์อันน่าวิตกกังวลบนคาบสมุทรเกาหลี ล่าสุดเมื่อ ๑๗ พ.ย.๖๐ สถาบันวิจัยในสหรัฐฯ เผยภาพถ่ายดาวเทียมบริเวณอุโมงค์ใต้ของเกาหลีเหนือ ซึ่งกำลังสร้าง "เรือดำน้ำติดขีปนาวุธ" ที่พร้อมประจำการลำแรกของประเทศ ๓) ผู้ลี้ภัยชาวเบงกาลีกับการแก้ปัญหาการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ซึ่งปัญหาชาวเบงกาลีนับเป็นบทเรียนของสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะการสร้างสมดุลระหว่างหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายใน และหลักสิทธิมนุษยชนสากล และ ๔) สหรัฐฯ ประกาศให้กรุงเยรูซาเลมเป็นเมืองหลวงของอิสราเอล หากสหรัฐฯ เปิดสถานทูตสหรัฐฯ ในกรุงเยรูซาเลมตามที่ไต้หวันยืนยันไว้ แน่นนอนว่าสันติภาพในตะวันออกกลางอาจถูกสั่นสะเทือนอย่างที่ไม่สามารถคาดเดาความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นได้

๓. สถานการณ์ความมั่นคงในรอบปี ๒๕๖๐ ที่ผ่านมาทั้ง ๔ สถานการณ์นี้ อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องควรเฝ้าระวัง โดยในส่วนกองทัพและหน่วยงานความมั่นคงควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และเตรียมมาตรการดูแลความปลอดภัยแก่ประชาชนให้พร้อมในทุกสถานการณ์

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

③ เงิน รองคณบดี

คณาจารย์เว็บ:IC

② เงิน รองคณบดี

23 มี.ค. 2561

ขอแสดงความนับถือ

พันเอก

(Signature)

(ผศ.ดร.สมคิด ออมรสมานกุล)

(อรรถเดช ประทีปอุษานนท์)รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน 19 มี.ค. 2561

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์ และความมั่นคงฯ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕

จนบริหารเอกสารได้รับเรื่องคืน
วันที่ 16 มี.ค. 2561 เวลา 14.20 น.

① เรียง ผู้บริหารกองวิเทศสัมพันธ์
ส่งควรเรียงลำดับงานเพื่อเข้าข้อมูลต่อไป
ประเด็นสำคัญ คือ "สถานการณ์ความมั่นคงที่น่าจับตามอง
ในรอบปี 2561"

วัลลภ
15 มี.ค. 61

(Signature)
16 มี.ค. 61

นางสาววรรณิมา เสนาไพฑูริย์

ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์

๑๗ พ.ย.๖๐ สถาบันวิจัยในสหรัฐฯ เผยภาพถ่ายดาวเทียมบริเวณอุ้งต่อเรือของเกาหลีเหนือ ซึ่งกำลังสร้าง “เรือดำน้ำติดขีปนาวุธ” ที่พร้อมประจำการลำแรกของประเทศ โดยกลุ่มนักวิจัยสหรัฐฯ 38 North ได้อ้างถึงภาพที่ถ่ายไว้เมื่อ ๕ พ.ย.๖๐ ว่ามีการสร้างเรือดำน้ำลำใหม่ ซึ่งอาจเป็นเรือดำน้ำติดขีปนาวุธ SINPO - C ที่พัฒนาต่อจากเรือดำน้ำชั้นซิมโปที่เป็นรุ่นทดลอง พร้อมเผยว่าเกาหลีเหนืออาจกำลังทดสอบกลไกการปล่อยขีปนาวุธจากเรือดำน้ำ

ทั้งนี้ ไทยควรลดความเสี่ยงจากความขัดแย้งผ่านการร่วมเจรจาและลงมือในการประชุมความร่วมมืออาเซียน เช่น ASEAN SUMMIT ครั้งที่ ๓๐ ซึ่งขอให้เกาหลีเหนือไม่ครอบครองและทดลองนิวเคลียร์ และต้องการให้แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีตามวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕

๓. ผู้ลี้ภัยชาวบังกลาเทศกับการแก้ปัญหาการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

นับจากเหตุการณ์ปฏิบัติการทางทหารของรัฐบาลเมียนมาต่อกองทัพปลดปล่อยบังกลาเทศในเมียนมาที่เรียกตัวเองว่า Arakan Rohingya Salvation Army (ARSA) เมื่อ ค.ศ.๕๙ และ ส.ค.๖๐ ทำให้ชาวบังกลาเทศเสียชีวิตจำนวนมาก และกว่า ๖ แสนคน ต้องอพยพไปพักพิงประเทศเพื่อนบ้านอย่างบังคลาเทศ และชายแดนไทย - เมียนมา จนกระทั่ง ๒๓ พ.ย.๖๐ มีการหารือเกี่ยวกับวิกฤติผู้พลัดถิ่นชาวบังกลาเทศ ณ กรุงเนปิดอร์ เมียนมา ซึ่งผลการเจรจาทำให้เมียนมาและบังคลาเทศได้ร่วมลงนามในข้อตกลงส่งตัวผู้พลัดถิ่นชาวบังกลาเทศกลับเมียนมา นับเป็นก้าวแรกท่ามกลางปัญหาที่ถูกแบ่งเป็น ๒ มุมมอง ทั้งมุมมองของนานาชาติ ซึ่งมองว่ายังไม่ปรากฏแรงกดดันที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมต่อเมียนมาเท่าไรนัก ส่วนในมุมมองประชาชนและรัฐบาลเมียนมาส่วนใหญ่เห็นว่า ชาวบังกลาเทศเป็นภัยคุกคามต่อสังคม ทำให้การใช้ปฏิบัติการทางทหารจัดการกับปัญหาได้รับการสนับสนุน

ปัญหาชาวบังกลาเทศนับเป็นบทเรียนของสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะการสร้างสมดุลระหว่างหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายใน และหลักสิทธิมนุษยชนสากล ดังนั้น ควรผลักดันปัญหาเข้าสู่เวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยนำเสนอและใช้กลไกอาเซียนแก้ไขปัญหา ส่วนไทยควรทำฐานข้อมูลทะเบียนคนต่างด้าว กำหนดแนวทางการพิสูจน์เพื่อแยกชาวบังกลาเทศที่เป็นเหยื่อค้ำมนุษย์ออกจากผู้ลักลอบเข้าประเทศ เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งสร้างความเข้าใจแก่ประชาคมโลกว่าไทยมีแนวทางการปฏิบัติต่อชาวบังกลาเทศอย่างชอบธรรมตามกฎหมาย โดยกองทัพและหน่วยงานความมั่นคงควรเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการแสวงประโยชน์ในการสร้างสถานการณ์ต่างๆ

๔. สหรัฐฯ ประกาศให้กรุงเยรูซาเลมเป็นเมืองหลวงของอิสราเอล

หลังคำประกาศของ นายโดนัลด์ ทรัมป์ ที่รับรองกรุงเยรูซาเลมเป็นเมืองหลวงของอิสราเอล เมื่อ ๖ ธ.ค.๖๐ ชาวปาเลสไตน์ได้เดินขบวนประท้วง และเกิดกระแสคัดค้านบทบาทสหรัฐฯ “ผู้ไกล่เกลี่ย” ในการเจรจาสันติภาพระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ ซึ่งสหรัฐฯ เคยเป็นคนกลาง

การเจรจาลงนาม “ข้อตกลงสันติภาพออสโล ฉบับที่ ๑ หรือ Oslo Accords 1993 ” ผ่าน UN เมื่อปี ๒๕๓๖ ที่ประกาศว่าโลกยอมรับดินแดนปกครองตนเองที่ชื่อปาเลสไตน์ ในเขตเวสต์แบงก์และฉนวนกาซา และสนับสนุนแนวทางการแก้ปัญหาระหว่าง ๒ รัฐ (Two-state solution) โดยล่าสุดเมื่อ ๒๒ ม.ค.๖๑ รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ ไมค์ เพนซ์ ได้ให้คำมั่นยืนยันจะเปิดสถานทูตสหรัฐฯ ในกรุงเยรูซาเลมให้แล้วเสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๖๒ ระหว่างกล่าวสุนทรพจน์ในที่ประชุมรัฐสภาของอิสราเอล ซึ่งเรียกเสียงปรบมือจาก ส.ส.อิสราเอลเชื้อสายยิว และนายกรัฐมนตรีเบนจามิน เนทันยาฮู ของอิสราเอล ในขณะที่สร้างความไม่พอใจให้กับปาเลสไตน์อย่างมาก กระทั่งปฏิเสธไม่ยอมพบกับรองประธานาธิบดีเพนซ์ในระหว่างการมาเยือนครั้งนั้น และหากสหรัฐฯ เปิดสถานทูตสหรัฐฯ ในกรุงเยรูซาเลมตามที่ได้ยืนยันไว้ แน่ใจว่าสันติภาพในตะวันออกกลางอาจถูกสิ้นสระเหมือนอย่างที่ไม่สามารถคาดเดาความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นได้

ทั้งนี้ นอกเหนือจากการที่ไทยเป็น ๑ ใน ๑๒๘ ประเทศ ที่ลงมติไม่เห็นด้วยกับสหรัฐฯ ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเมื่อ ๒๑ ธ.ค.๖๐ แล้วอาเซียนและไทยยังควรเฝ้าระวังกรณีที่อาจเกิดการฉวยโอกาสสร้างความรุนแรงผ่านการก่อการร้ายในภูมิภาค และให้ความสำคัญกับการแสดงเจตนารมณ์ในการรักษากฎหมายระหว่างประเทศ และสนับสนุนกระบวนการเจรจาสันติภาพในตะวันออกกลาง โดยกองทัพควรเตรียมความพร้อมด้านมาตรการดูแลความปลอดภัย และเตรียมแผนอพยพคนไทยที่อาศัยอยู่ในตะวันออกกลางหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

บทสรุป

จากการติดตามสถานการณ์ความมั่นคงในรอบปี ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา พบภัยคุกคามความมั่นคงที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงดังเช่นที่กล่าวมาในเบื้องต้น ซึ่งมีโอกาสที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ทั้งการก่อการร้าย การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ เป็นต้น ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องควรเฝ้าระวัง โดยประเทศไทยควรกำหนดท่าทีอย่างระมัดระวัง เน้นการรักษาสมดุลความสัมพันธ์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติในภาพรวมเป็นหลัก ในส่วนกองทัพและหน่วยงานความมั่นคงควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และเตรียมมาตรการดูแลความปลอดภัยแก่ประชาชนในทุกสถานการณ์...🇹🇮

อ้างอิง

- Global Terrorism Index 2017, <https://drive.google.com/file/d/1Spf88EVLcDPj2yD0oFyKsW4/view>
- กรุงเยรูซาเลม : เขย่งสันติภาพตะวันออกกลาง, เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง, ฉบับที่ ๘/๖๓ (๑ - ๑๕ ธ.ค.๖๐)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๐)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐) สถานการณ์โรฮิงญา “เหยื่อสองด้าน”, เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC FOCUS), ฉบับที่ ๑/ ๖๑ (๑ - ๑๕ ธ.ค.๖๐)
- เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติที่มีผลกระทบต่อไทย : กรณีศึกษาบังกลาเทศ

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาแจ้งข้อคิดเห็นของท่านมาที่ คณะผู้จัดทำ (ศศย. สบต.) /T : 02 275 5715-16

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน / สิ่งแวดล้อม

อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

